

лише серед 10,1 % населення). До речі, у Швейцарії підлягають спеціальному режиму захисту й державні мови – ретороманська та італійська, якою володіють відповідно 8 % та 1 % населення, у Фінляндії – шведська (5,6 % населення).

Суперечливим є й питання щодо невіднесення до регіональних мов або мов меншин мови мігрантів. Його проблемність пов'язана з часовим відрахуванням: скільки потрібно часу, щоб мову мігрантів визнати мовою регіональною чи мовою меншин? Відповіді на це справді в Хартії не має, що породжує різне її тлумачення і, як наслідок, застосування.

З метою позбавлення цих недоліків в українському законодавстві слід: 1) насамперед належним чином вивчити мовну ситуацію в Україні; 2) у разі виникнення суперечностей проаналізувати ратифікаційні документи інших держав. На підставі зробленого виокремити малопоширені мови в український ратифікаційний документ. Тільки у такий спосіб можна дійсно обійти більшість гострих кутів та небажаних суперечок з цього питання. Однак чи допоможе Хартія зберегти і розвинути всі малопоширені мови в Україні? Невідомо, хоча практика сьогодення поки що таких гарантій не дає. За словами дослідників, «Хартія не виконує свого призначення: вона не в змозі врятувати меншинні мови від вимирання... Хартія допомагає зберегти ці мови, але не дає жодних гарантій. Іноді вона просто продовжує процес умирання» [9, с. 99]. Подальші розвідки вбачаються в аналізові Доповіді Комітету експертів про застосування Хартії Україною та Рекомендацій Комітету міністрів Ради Європи щодо застосування Хартії Україною.

Список використаної літератури:

1. Василенко В. Які мови в Україні потребують особливого захисту. Колізія між національним законом і міжнародними зобов'язаннями держави // <http://www.dt.ua/newspaper/articles/46241#article>.
2. Василик Л. Міноритарна мова? Чи правова неграмотність? // <http://h.ua/story/256622>.
3. Кот С. Мовна Хартія: на Захід чи на Схід // <http://www.dt.ua/newspaper/articles/47670#article>.
4. Європейська хартія регіональних мов або мов меншин та пояснювальна доповідь // http://www.coe.int/t/dg4/education/minlang/textcharter/Charter/Report_uk.pdf.
5. Про кількість та склад населення України за підсумками Всеукраїнського перепису населення 2001 року // <http://2001.ukrcensus.gov.ua/results/general/nationality>.
6. Радчук В. Захід є захід, а схід є схід... Про ціну буквализму й домислу // http://www.universum.lviv.ua/archive/journal/2004/radch_5_06.html.
7. Седнева Н. О. Регулювання мовних питань в Україні та Європейська хартія регіональних мов чи мов меншин // http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npchdu/Politology/2006_27/27-30.pdf.
8. Експертний висновок про відповідність зобов'язанням України в рамках Ради Європи проекту Закону «Про регіональні мови та мови меншин», реєстраційний № 1072, підготовлений Секретаріатом Комітету з питань європейської інтеграції // comeuro.int.rada.gov.ua/komevoint/doccatalog/document.
9. Бестерс-Дільгер Ю. Сильні та слабкі сторони Європейської Хартії регіональних або міноритарних мов: західноєвропейський досвід // Мовознавство. – 2010. – № 1. – С. 94-99.

Надійшла до редакції 30.05.2011

ГУДЗЬ Т.І., викладач
(Харківський національний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.55 : 351.745

ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

У статті розглядаються форми реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування в Україні. Робиться висновок про те, що на даному етапі муніципального розвитку реалізація правоохоронної функції місцевого самоврядування в Україні здійснюється у чотирьох правових формах діяльності: установчій, нормотворчій, правозастосовній та контрольній. У свою чергу, відповідні органи місцевого самоврядування, що мають повноваження правоохоронного характеру, можуть розглядатися як інституційні форми реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування.

Ключові слова: міське самоврядування, форма діяльності, правоохоронна функція, міська міліція.

В статье рассматриваются формы реализации правоохранительной функции местного самоуправления. Делается вывод о том, что на данном этапе муниципального развития реализация правоохранительной функции местного самоуправления в Украине осуществляется в четырех правовых формах деятельности: учредительной, нормотворческой, правоприменительной и контрольной. В свою очередь, соответствующие органы местного самоуправления, имеющие полномочия правоохранительного характера, могут рассматриваться как институциональные формы реализации правоохранительной функции местного самоуправления.

Ключевые слова: *местное самоуправление, форма деятельности, правоохранительная функция, местная милиция.*

The article deals with forms of implementation of the law enforcement local government function. It is concluded that at this stage of municipal development in Ukraine implementation of the law enforcement local government function is being exercised in four legal forms of activity: constitutive, legislative, law enforcement and control. In its turn, respective institutions of local government that have enforcement powers can be considered as institutional forms of implementation of the law enforcement local government function.

Keywords: *local government, a form of activity, law enforcement function, the local militia.*

За роки незалежності в Україні відбулися суттєві зрушення в організації та діяльності місцевого самоврядування. На сьогодні воно розглядається не тільки як одна із засад конституційного ладу чи форма реалізації народовладдя, але й як один з важливих напрямів демократизації й гуманізації публічної влади, наближення її до населення. За даних умов цілком закономірним виглядає неухильне розширення функцій місцевого самоврядування та наповнення їх дедалі більш глибоким змістом. Автономія органів місцевого самоврядування передбачає їхню реальну здатність самостійно визначати, за допомогою яких сил, методів, засобів слід вирішувати ті завдання, що стоять перед ними, у тому числі й у правоохоронній сфері.

На жаль, за правоохоронну функцію місцевого самоврядування у науковій і навчальній літературі здебільшого забувають, за радянською звичкою відносячи цю функцію до прерогатив держави. У зв'язку з цим дослідження правоохоронної функції місцевого самоврядування є важливим теоретичним і практичним завданням сучасної конституційно-правової науки.

Слід відзначити, що вітчизняною конституційно-правовою та муніципально-правовою наукою накопичено значний обсяг знань про сутність, зміст і закономірності становлення місцевого самоврядування, його функції, систему тощо. Суттєвий внесок у розробку означених проблем внесли відомі вітчизняні науковці-правники М.О. Баймуратов, О.В. Батанов, В.В. Кравченко, М.В. Пітцик, П.М. Любченко, О.В. Прієшкіна, С.Г. Серьогіна, Ю.М. Тодика, Г.В. Чапала, О.Ф. Фрицький, О.Н. Ярмиш та ін. Проте при дослідженні процесів становлення місцевого самоврядування в Україні та поставлених перед ним завдань у правоохоронній сфері існує ціла низка проблем, що чекають свого вирішення. Однією з таких проблем є з'ясування наявних і потенційних форм реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування. Означені фактори зумовлюють актуальність теми даної статті, її значення для вітчизняної муніципально-правової теорії та практики.

Метою даної роботи є з'ясування наявного арсеналу форм реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування в Україні та розробка конкретних практичних рекомендацій щодо їх вдосконалення і розвитку. Досягнення поставленої мети є можливим за умови використання сучасних методів наукового пізнання, серед яких історико-правовий, порівняльно-правовий, формально-логічний, формально-юридичний (догматичний), системно-структурний тощо.

Розпочинаючи наше дослідження, відзначимо, що категорія „форма” активно вживається вітчизняною юриспруденцією. Стосовно органів публічної влади цей термін здебільшого використовується у складі словосполучень „форма діяльності” або „форма реалізації повноважень”. Обидва словосполучення були досить глибоко розроблені ще радянською державознавчою наукою і сьогодні успішно використовуються в науці державного будівництва, державного та муніципального управління.

Під формами діяльності органів публічної влади розуміють зовнішню сторону їх функціонування, тобто сукупність однорідних дій, які здійснюються у певних організаційних рамках, визначених законодавством. Іншими словами, форми діяльності – це однорідна діяльність органів публічної влади, через які реалізуються їх функції та компетенція [1, с. 66; 2, с. 47].

Проблема форм діяльності як органів державної влади, так і органів місцевого самовря-

дування постійно привертає до себе увагу вчених, про що свідчить різноманітність думок щодо їх класифікації. Так, В.С. Журавський, В.О. Сербогін та О.Н. Ярмиш, розглядаючи форми діяльності як особливий структурний елемент правового статусу органів публічної влади, розмежовують правові (юридичні) та організаційні (неправові) форми їх діяльності в залежності від характеру породжуваних наслідків [1, с. 66]. Аналогічна точка зору відображена і в підручнику з муніципального права України за редакцією В.Ф. Погорілка і О.Ф. Фрицького [3, с. 26]. У колективному підручнику за редакцією С.Г. Сербогіної форми діяльності органів публічної влади за характером наслідків (отриманого результату) поділяються на правові, організаційні й матеріально-технічні [2, с. 48]. Особливі погляди щодо форм діяльності у сфері державного управління має Б.М. Лазарев, який виділяє структурні й процедурні форми, а також форми як зовнішні прояви управлінської діяльності [4, с. 7].

Ми поділяємо позицію тих вчених, котрі виокремлюють правові та організаційні (неправові) форми діяльності залежно від характеру породжуваних наслідків.

За усталеною класифікацією правових форм діяльності органів публічної влади серед правових форм реалізації правоохоронної функції органів місцевого самоврядування слід виділяти установчу, нормотворчу, правозастосовчу та контрольну форми.

Установча форма діяльності спрямована на структурні перетворення в системі муніципального управління і суспільному організмі. Серед органів місцевого самоврядування така форма діяльності притаманна місцевим радам та їх виконавчим комітетам. В аспекті досліджуваної теми особливий інтерес становить створення тих муніципальних структур, які безпосередньо забезпечують законність і правопорядок, здійснюють юрисдикційну діяльність тощо.

Зокрема, сільські, селищні, міські ради за поданням відповідного місцевого голови приймають рішення про утворення виконавчого комітету, який згідно зі ст. 219 КпАП України [5] наділений повноваженнями щодо розгляду справ про деякі адміністративні правопорушення. Крім того, у структурі виконавчих органів місцевих рад, як правило, утворюються спеціалізовані органи (департаменти, управління, відділи) з питань правоохоронної діяльності чи забезпечення громадської безпеки.

Частина 1 ст. 38 Закону “Про місцеве самоврядування в Україні” [6] відносить до делегованих повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад утворення адміністративних комісій та комісій з питань боротьби зі злочинністю, спрямування їх діяльності. Згідно зі ст. 215 КпАП адміністративні комісії утворюються відповідними органами місцевого самоврядування у складі голови, заступника голови, відповідального секретаря, а також членів комісії. Порядок діяльності цих комісій встановлюється КпАП та іншими законодавчими актами України. Адміністративні комісії при виконавчих комітетах районних у місті рад утворюються у разі надання районній у місті раді та її виконавчому комітету відповідних повноважень міською радою.

За допомогою установчої форми діяльності місцевих рад створюється муніципальна міліція. Адже Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” (п. 39 ч. 1 ст. 26) відніс до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад створення муніципальної міліції, яка утримується за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету, затвердження і звільнення керівників та дільничних інспекторів цієї міліції; вирішення питань про чисельність працівників такої міліції, про витрати на їх утримання, здійснення матеріально-технічного забезпечення їх діяльності, створення для них необхідних житлово-побутових умов. У м. Харкові муніципальну міліцію в порядку експерименту було створено ще в 1993 р., а згодом цей досвід був запозичений іншими містами України: у середині 1990-х аналогічні підрозділи було створено у Львові, у 2001 р. – у Києві, у 2007 р. – у Луцьку.

Розгляд установчої форми реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування був би неповним без урахування ще однієї деталі: як і всі інші правові форми, установча є *формою діяльності*, тобто зовнішнім проявом життєдіяльності тих чи інших органів. Однак правоохоронна функція місцевого самоврядування як особливої підсистеми публічної влади може здійснюватися не тільки через органи місцевого самоврядування та їх посадових осіб, але й у інший спосіб – через громадські формування чи безпосередньо членами територіальних громад. Тому органи місцевого самоврядування та їх структурні підрозділи можуть розглядатися як особливі, **інституційні форми** реалізації відповідних функцій. У такому аспекті інституційними формами

реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування слід вважати: а) місцеві ради та їх постійні комісії; б) виконавчі комітети місцевих рад; в) департаменти, управління і відділи місцевих рад; г) адміністративні комісії; д) підрозділи муніципальної міліції.

Нормотворча форма реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування складається із сукупності дій і процедур щодо прийняття, зміни чи скасування відповідних рішень нормативного характеру. Нормотворча діяльність органів місцевого самоврядування у даній сфері реалізується прийняттям актів, спрямованих на забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод, законних інтересів громадян.

Нормотворча діяльність місцевих рад у сфері забезпечення законності й правопорядку досить чітко визначена чинним законодавством. Зокрема, п. 44 ч. 1 ст. 26 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» відносить до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад встановлення відповідно до законодавства правил з питань благоустрою території населеного пункту, забезпечення в ньому чистоти і порядку, торгівлі на ринках, додержання тиші в громадських місцях. Відповідальність за порушення правил, встановлених сільськими, селищними, міськими радами, передбачена ст. 152, 159 і 182 КпАП України. Місцеві ради активно працюють у даному напрямі, встановлюючи певний порядок обліку та видачі дозволу на розміщення ринків та торговельних майданчиків, здійснюючи нормативне регулювання порядку забезпечення тиші у громадських місцях і забезпечення нормального відпочинку громадян, визначаючи місця, в яких забороняється роздрібна торгівля алкогольними напоями або тютюновими виробами тощо.

До нормотворчої форми діяльності тісно примикає розробка і прийняття різного роду місцевих програм і планів. Ці документи є декларативно-нормативними актами, оскільки визначають такі цілі й завдання органів місцевого самоврядування на певний період, досягнення яких стає юридичним обов'язком зазначених органів. Найсуттєвішими у досліджуваній сфері є, безумовно, програми профілактики злочинності, якими передбачаються конкретні заходи, що здійснюються територіальними ОВС спільно з органами прокуратури, виконавчими органами місцевих рад тощо.

Правозастосовча форма реалізується через прийняття рішень ради індивідуального характеру, висновків і рекомендацій постійних комісій ради, рішень президій обласної, районної ради. У діяльності виконкомів правозастосовча форма здійснюється шляхом прийняття рішень з питань організаційної й поточної роботи, а також діяльності щодо виконання законодавства України та рішень місцевих рад.

Правозастосовча форма реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування найбільш яскраво простежується при розгляді виконавчими комітетами і створюваними ними адміністративними комісіями справ про адміністративні правопорушення. Розглянувши справу про адміністративне правопорушення, відповідний колегіальний орган місцевого самоврядування (виконком чи адміністративна комісія) виносить постанову у справі. При цьому постанову виконавчого комітету сільської, селищної, міської ради у справі про адміністративне правопорушення приймається у формі рішення.

Однією з форм реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування є **контрольна**, яка являє собою сукупність дій і процедур щодо перевірки й нагляду за додержанням, виконанням та застосуванням правових приписів суб'єктами суспільних відносин. Так, відповідно до ст. 38 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні» до повноважень сільських, селищних, міських виконавчих органів місцевого самоврядування належить здійснення контролю за забезпеченням громадського порядку під час проведення зборів, мітингів, маніфестацій і демонстрацій, спортивних, видовищних та інших масових заходів. Крім того, контрольна форма діяльності може полягати у заслуховуванні повідомлень керівників органів внутрішніх справ про їх діяльність щодо охорони громадського порядку на відповідній території та порушення перед відповідними органами вищого рівня питання про звільнення з посади керівників цих органів у разі визнання їх діяльності незадовільною.

За підсумками контрольної діяльності місцеві ради можуть скасовувати акти виконавчих органів ради, які суперечать законодавству чи рішенням ради, можуть звернутися до суду щодо визнання незаконними актів місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, що обмежують права громад, повноваження органів місцевого самоврядування. Контроль за реалізацією відповідними органами та посадовими особами своїх

повноважень здійснюється шляхом заслуховування звітів сільського, селищного, міського голови про роботу виконавчих органів ради, звітів постійних комісій, керівників виконавчих органів ради і посадових осіб, яких вона признає, повідомлень депутатів про їх роботу та ін.

Контрольна форма в діяльності виконкомів виявляється у контролі за ефективністю діяльності підприємств, установ, організацій, що перебувають у комунальній власності, з боку відділів, управлінь та інших виконавчих органів рад і їх керівників, апарату виконкому, а також у контролі з боку самого виконкому за законністю актів відділів, управлінь та їх керівників з правом їх зміни або відміни. Під особливим контролем органів місцевого самоврядування перебуває стан громадського порядку й законності. На пленарних засіданнях місцевих рад регулярно заслуховуються звіти керівників правоохоронних органів про хід виконання комплексної програми профілактики злочинності. За результатами таких звітів приймаються відповідні рішення.

Серед основних **організаційних форм** діяльності місцевих рад щодо здійснення правоохоронної функції провідне місце належить, безумовно, сесіям. Адже саме на сесіях місцевих рад приймаються остаточні рішення з найбільш важливих питань за досліджуваною темою. Зокрема, на пленарному засіданні ради приймаються рішення про утворення виконавчого комітету ради, постійних і тимчасових комісій ради (у тому числі постійної комісії з питань забезпечення громадського порядку, дотримання законності, охорони прав, свобод та законних інтересів громадян), місцевої міліції, комунальної аварійно-рятувальної служби, затверджуються місцевий бюджет (з якого здійснюється фінансування у тому числі й правоохоронних заходів) і правила, за порушення яких передбачаються заходи адміністративно-правової відповідальності.

Суттєве значення для ефективної роботи ради, якісної підготовки проектів рішень з тих питань, які виносяться на розгляд у пленарному засіданні, належить постійним комісіям місцевих рад. Відповідно до Закону “Про місцеве самоврядування в Україні” основною організаційно-правовою формою діяльності постійних комісій місцевих рад є засідання, які скликаються в міру необхідності і є правомочними, якщо в них бере участь не менш як половина від загального складу комісії.

Не менш важливе значення для організації роботи у правоохоронній сфері мають засідання виконкомів місцевих рад, які за чинним законодавством проводяться за необхідності, але не рідше одного разу на місяць. На засіданнях виконкому: 1) затверджуються пропозиції щодо створення місцевої міліції, її чисельності та витрат на їх утримання; 2) утворюється адміністративна комісія та комісія з питань боротьби зі злочинністю; 3) приймаються рішення щодо сприяння службі безпеки, внутрішніх справ та адвокатури; 4) приймаються подання до відповідних органів про притягнення до відповідальності посадових осіб, якщо вони ігнорують законні вимоги та рішення рад і їх виконавчих органів; 5) приймаються рішення про звернення до суду про визнання незаконними актів органів виконавчої влади, інших органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, які обмежують права територіальної громади, а також повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування; 6) формулюються пропозиції щодо створення комунальної аварійно-рятувальної служби, її чисельності та коштів на її утримання; 7) приймається рішення про створення резервного фонду для ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру; 8) розглядаються справи про адміністративні правопорушення, віднесені законом до відання виконкому. Порядок підготовки і проведення засідань виконавчого комітету місцевої ради визначається Регламентом виконавчих органів відповідної ради, який затверджується рішенням виконкому.

Серед *допоміжних організаційних форм* реалізації правоохоронної функції слід виокремити координаційні та інші наради і науково-практичні конференції, прес-конференції, інтерв'ю, “гарячі лінії”, індивідуальний прийом громадян і посадових осіб тощо. Суттєве значення у забезпеченні законності і правопорядку органами місцевого самоврядування є робота зі зверненнями громадян та особистий прийом громадян. Дуже позитивно зарекомендували себе й нові форми спілкування з громадськістю, зокрема “гарячі лінії”, офіційні сайти органів місцевого самоврядування в мережі Інтернет тощо.

Проведене дослідження дає підстави говорити, що реалізація органами місцевого самоврядування правоохоронної функції в сучасних умовах набуває особливої гостроти. Ця функція охоплює відповідні повноваження територіальної громади, органів і посадових осіб місцевого самоврядування, безсумнівно залишаючись при цьому частиною загальнодержавної проблеми

забезпечення правопорядку в країні. Адже правопорядок у загальнодержавному масштабі забезпечується діяльністю всієї системи правоохоронних і судових органів, а також різноманітних державних служб, інспекцій, які здійснюють функції нагляду і контролю за дотриманням законодавства. При цьому реалізація органами місцевого самоврядування правоохоронної функції відбувається через систему зовнішніх її проявів – форм реалізації.

Проведений аналіз форм дає можливість зробити висновок, що на даному етапі муніципального розвитку реалізація правоохоронної функції місцевого самоврядування в Україні здійснюється у чотирьох правових формах діяльності: установчій, нормотворчій, правозастосовчій та контрольній. У свою чергу, відповідні органи місцевого самоврядування, що мають повноваження правоохоронного характеру, можуть розглядатися як інституційні форми реалізації правоохоронної функції місцевого самоврядування. Крім того, названа функція місцевого самоврядування реалізується і в організаційних формах, що поділяються на основні та допоміжні. При цьому кожна форма діяльності матиме свої особливості реалізації в залежності від того, який саме орган місцевого самоврядування виконує правоохоронну функцію. Дослідження цих особливостей та проявів форм реалізації правоохоронної функції є перспективним напрямом подальших наукових пошуків у даній сфері.

Список використаної літератури:

1. Журавський В.С., Серьогін В.О., Ярмиш О.Н. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підруч. – К., 2004.
2. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: Підруч. / За ред. С.Г. Серьогіної. – Х., 2005.
3. Муніципальне право України: Підруч. / В.Ф. Погорілко, О.Ф. Фрицький, М.О. Баймуратов та ін.; За ред. В.Ф. Погорілка, О.Ф. Фрицького. – К., 2001.
4. Формы государственного управления / Отв. ред. Б.М. Лазарев. – М., 1983.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-Х (з наступ. змінами) // <http://zakon.rada.gov.ua/>.
6. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР (з наступ. змінами) // <http://zakon.rada.gov.ua/>.

Надійшла до редакції 07.06.2011

ПАСІКА С.П., здобувач
(Київський національний університет
ім. Тараса Шевченка)

УДК 342.7

ПРАВО ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НА ПРАВОВУ ДОПОМОГУ

Розглянуто актуальну проблему надання військовослужбовцям права на отримання правової допомоги. Запропоновано способи гарантування військовослужбовцям та членам їхніх сімей права на правову допомогу, що є не тільки конституційно-правовим обов'язком держави, а й дотриманням взятих Україною міжнародно-правових зобов'язань.

Ключові слова: *правова допомога, військовослужбовці, гарантія, права і свободи, реалізація.*

Рассматривается актуальная проблема предоставления военнослужащим права на получение правовой помощи. Предлагаются способы гарантирования военнослужащим и членам их семей права на правовую помощь, которая является не только конституционно-правовой обязанностью государства, но и соблюдением взятых Украиной международно-правовых обязательств.

Ключевые слова: *правовая помощь, военнослужащие, гарантия, права и свободы, реализация.*

In the article the issue of the day of grant servicemen of right is examined on the receipt of legal aid. The methods of avouching for servicemen and members of their monogynopaediums of right are offered for legal help, which is not only constitutionally legal by the duty of the state but also by the observance of the international law obligations taken Ukraine.

Keywords: *legal aid, servicemen, guarantee, rights and freedoms, realization.*

